

FLORA VASCULARĂ DIN CADRUL LANDȘAFTULUI NATURAL „CRICOVA – GOIAN ”

Pavel PÎNZARU, cercetător științific superior*

Eugenia CHIRIAC, dr., conf. univ. **

*Grădina Botanică, AȘM

**Catedra Biologie Vegetală, Universitatea de Stat Tiraspol

Abstract The landscape area "Cricova - Goian" represents a specific region of rocks, which intercalates conditions of different biogeographic sub regions. In order to preserve vegetation in the studied area, it is necessary to undertake a series of measures that would include restoring species characteristic to the given place, purifying water resources, rational use of limestone. In the Red Book of the Republic of Moldova (2015) was included: *Allium inaequale*, *Chrysopogon gryllus*, *Colchicum triphyllum*, *Cotoneaster melanocarpus*, *Fritillaria montana*, *Helianthemum canum*, *Jurinea stoechadifolia*, *Koeleria moldavica*, *Linum tauricum* (= *L. linearifolium*), *Seseli peucedanifolium*.

Introducere

Landșaftul natural „Cricova-Goian” este situat în valea pitorească a râului Ichel, între orașelul Cricova și satul Goian din Comuna Ciorescu, municipiul Chișinău. În această regiune râul străbate masive de calcare recifogene ale Podișului Central Moldovenesc, formând o vale de tipul canion, cu versanți calcaroși, abrubți. Altiudinea 220 m. Roca meternă – calcare friabile sarmațiene, calcare pietrificate miocene, argile ori nisipuri cuaternare. Solul, pe pantele ierboase, este rendzinic sau prezintă ciornoziom-carbonatat, bogat în calcare, pe alocuri se dezgolesc calcarele; pe panta împădurită este prezent sol cenușiu de pădure, iar în luncă – sol aluvial. Vegetația se dezvoltă în condiții de climă temperat continentală, cu temperaturi medii anuale de 10-10,5 °C, cu o cantitate medie de precipitații egală cu cca 500-550 mm (Nedealcov & al. 2013). Printre tipurile de vegetație predomină vegetația ierboasă din alianțele *Festucion valesiacae* Br.-Bl. 1961 și *Genisto tetragonae-Seselion peucedanifolii* P. Pânzaru 1997, tufărișurile din alianța *Berberidion vulgaris* Br.-Bl. 1950. Insular se întâlnesc fitocenoze ale asociațiilor din alinațele *Geranion sanguinei* Tüxen in Müller 1962, *Prunion fruticosae* Tüxen 1952, *Phragmition communis* W. Koch 1926, *Magnocaricion elatae* Koch 1926, *Lemnion minoris* Tx. 1955. În partea de Nord -Vest a comunei Ciorescu se află un singur fragment de pădure cu stejar pufos. Suprafețe mari au fost plantate cu salcâm sau pin negru. Pe ternurile puternic degradate sau pe câmpuri abandonate din lunca râului Ichel, se dezvoltă fitocenoze din clasele *Stellarietea mediae* Tüxen, Lohmeyer et Prreising ex von Rochow 1951 și *Artemisietea vulgaris* Lohmeyer et al. in R. Tx. 1950. Unele date cu privire la floră și vegetația de calcare sunt publicate în lucrările [Pânzaru, 1997, 2000; Chiriac, Pânzaru, 2001; Pânzaru, Negru, Izveschi, 2002; Pânzaru, Sîrbu, 2014; Cartea Roșie a R. Moldova, 2015].

Lucrarea prezintă date cu privire la prima inventariere a florei vasculare din acest landsaft, efectuată de autori.

Material și metode de cercetare

Rezultatele obținute se datoresc investigațiilor floristice efectuate de autori în teren în perioada anilor 1993-2015, prin metoda de intinerar. Plantele ierbarizate se găsesc în colecția personală a cercetătorului P. Pînzaru (CHIS-PP) și în Ierbarul Grădinii Botanice (I) al AȘM (CHIS). La determinarea plantelor ne-am condus după determinătoarele florei din țară (Т. Гейдеман, 1986; A. Negru, 2007), V. Ciocârlan (2009). Nomenclatura floristică după P. Pînzaru, T. Sîrbu (2014) cu unele complectări, corectări din sursele recente. Speciile rare sunt evidențiate conform Legislației ecologice (1998), Cartea Roșie a R. Moldova (2015)

Rezultate și discuții

Flora vasculară a acestei landsaft enumără 560 specii, ce aparțin la 316 genuri din 77 familii, din care 35 sunt rare, inclusiv 10 specii din *Cartea Roșie* a Moldovei (2015): ceapă inegală (*Allium inaequale*), sadină (*Chrysopogon gryllus*), brândușă trifilă (*Colchicum triphyllum*), bârcoace neagră (*Cotoneaster melanocarpus*), lalea-de-munte (*Fritillaria montana*), mălăoaiie căruntă (*Helianthemum canum*), iurinee lavandifolie (*Jurinea stoechadifolia*), chelerie moldovenească (*Koeleria moldavica*), in-de-Crimea (*Linum tauricum* = *L. linearifolium*), zmeioaie (*Seseli peucedanifolium*), precum și unele specii rare, ocrotite de stat, ca: coșaci (*Astragalus escapus*), amăreală siberiană (*Polygala sibirica*), negară-Zaleski (*Stipa zalesky*), negara frumoasă (*Stipa pulcherrima*), negară penată (*Stipa pennata*), negară-Lesing (*Stipa lessingiana*), apăărătoare-Beser (*Goniolimon besserianum*), cucoșei-de-câmp, (*Iris pumila*), stângenel afile (*Iris aphylla*), dedițel-de-munte (*Pulsatilla montana*), migdal pitic (*Amygdalus nana*), șofrănel reticulat (*Crocus reticulatus*), imortele-de-nisip (*Helichrysum arenarium*), zambilă albicioasă (*Hyacinthella leucophaea*), ruginiță parietală (*Asplenium ruta-muraria*).

În continuare se prezintă cospectul florei vasculare: Clasa EQUISETOPSIDA, EQUISETACEAE: *Equisetum arvense* L., *E. ramosissimum* Desf. Clasa POLYPODIOPSIDA, ASPLENIACEAE: *Asplenium ruta-muraria* L. Clasa PINOPSIDA, PINIACEAE: *Pinus nigra* F. Arnold.; Clasa MAGNOLIOPSIDA, ADOXACEAE: *Sambucus ebulus* L., *S. nigra* L., *Viburnum lantana* L., AMARANTHACEAE: *Amaranthus hybridus* L., *A. retroflexus* L., *Atriplex hortensis* L., *A. patula* L., *A. prostrata* Boucher, *A. sagittata* Borkh., *A. tatarica* L., *Chenopodium hybridum* (L.) S. Fuentes, Uotila & Borsch, *Chenopodium album* L., *Polycnemum majus* A. Br.; ANACARDIACEAE: *Cotinus coggygia* Scop.; APIACEAE: *Anthriscus longirostris* Bertol., *Berula erecta* (Hudson) Coville, *Bupleurum affine* Sadler, *B. rotundifolium* L.,

Caucalis platycarpus L., *Chaerophyllum temulum* L., *Conium maculatum* L., *Daucus carota* L., *Eryngium campestre* L., *Falcaria vulgaris* Bernh. *Heracleum sibiricum* L., *Laser trilobum* (L.) Borkh., *Orlaya grandiflora* (L.) Hoffm., *Pastinaca sativa* L. var. *sylvestris* (Mill.) DC., *Peucedanum alsaticum* L., *Pimpinella saxifraga* L., *Seseli peucedanifolium* Besser, *Seseli tortuosum* L., *Torilis arvensis* (Hudson) Link, *T. japonica* (Hott.) DC.; APOCYNACEAE: *Cynanchum acutum* L., *Vinca herbacea* Waldst. & Kit., *Vincetoxicum hirundinaria* Medik.; ARALIACEAE: *Hedera helix* L.; ARISTOLOCHIACEAE: *Aristolochia clematitis* L., *Asarum europaeum* L.; ASTERACEAE: *Achillea collina* J.Becker ex Rchb, *A. nobilis* L., *A. setacea* Waldst.& Kit., *Ambrosia artemisifolia* L., *Anthemis cotula* L., *Arctium lappa* L., *A. tomentosum* Mill., *Artemisia absinthium* L., *A. annua* L., *A. austriaca* Jacq., *A. santonica* L., *A. vulgaris* L., *Aster amellus* L., *Bidens tripartita* L., *Carduus acanthoides* L., *C. nutans* L., *Carlina bieberstein* Bernh. ex Hornem., *C. vulgaris* L., *Carthamus lanatus* L., *Centaurea arenaria* M. Bieb., *C. besseriana* DC., *C. diffusa* Lam., *C.jacea* L., *C.orientalis* L., *C. scabiosa* L., *C. solstitialis* L., *C. stereophylla* Besser, *Chondrilla juncea* L., *Cichorium inthybus* L., *Cirsium arvense* (L.) Scop., *C. vulgare* (Savi) Ten., *Cota tinctoria* (L.) J.Gray, *Crepis praemorsa* (L.) Tausch , *C. rhoeadifolia* M. Bieb., *Echinops sphaerocephalus* L., *E. annuus* (L.) Pers., *E. canadensis* L., *E. podolicus* Besser, *Eupatorium cannabinum* L., *Gallatela vilosa* (L.) Rchb. f., *Grindelia squarrosa* (Purch) Dunal, *Helianthus tuberosus* L., *Helichrysum arenarium* (L.) Moench, *Hieracium umbellatum* L., *H. virosum* Pall., *Inula britannica* L., *I. conyza* (Griess.) DC., *I. germanica* L., *I. hirta* L., *I. salicina* L., *Jacobaea vulgaris* Gaertn., *Jurinea mollis* (L.) Rchb., *J. stoechadifolia* (M. Bieb.) DC, *Lactuca muralis* (L.) Gaertn, *Lactuca serriola* L., *Leontodon biscutellifolius* DC., *Onopordum acanthium* L., *Pilosella bauhini* (Schult.) Arv.-Touv., *P. echioides* (Lumn.) F.W. Scultz & Sch. Bip., *P.officanrum* Vaill., *Psephellus marschallianus* (Spreng.) K. Koch, *Senecio vernalis* Waldst. & Kit., *Sonchus asper* (L.) Hill, *S. arvensis* L., *S. oleraceus* L., *Tanacetum corymbosum* (L.) Schutz Bip., *T. vulgare* L., *Taraxacum camylodes* G. F. Haglund, *T. bessarabicum* (Hormen.) Hand.-Mazz., *T. erythrospermum* Andr. et Besser, *T. serotinum* (Waldst. & Kit.) Poir., *Tragopogon dubius* Scop., *Trileurospermum inodorum* (L.) Sch. Bip., *Tussilago farfara* L., *Xanthium spinosum* L., *X. strumarium* L., *X. annuum* L.; BERBERIDACEAE: *Berberis vulgaris* L.; BETULACEAE: *Betula pendula* Roth, *Carpinus betulus* L., *Corylus avellana* L.; BOROGINACEAE: *Anchusa arvensis* (L.) M. Bieb., *A. Azurea* Mill., *A. ocroleuca* M. Bieb., *A. officinalis* L., *Asperugo procumbens* L., *Buglosoides arvensis* (L.) I.M. Johnst., *B. purpuro-caerulea* (L.) Johnst., *Cerintho minor* L., *Cynoglossum officinale* L., *Echium vulgare* L., *Lappula patula* (Lhm.) Gürke, *Lithospermum officinale* L., *Nonea erecta* Bernh., *Onosma visianii* G. C. Clementi, *Pulmonaria officinalis* L., *Rochelia bungei* Trautv., *Symphytum officinale* L.;

BRASSICACEAE: *Alliaria petiolata* (M. Bieb.) Cavara et Grande, *Alyssum alyssoides* (L.) L., *A. murale* Waldst. & Kit., *A. linifolium* Stephan ex Willd., *Arabis recta* Vill., *A. sagittata* (Bertol.) DC., *A. turrita* L., *Armoracia rusticana* P. Gertn., B. Mey. et Scherb., *Barbarea vulgaris* R. Br., *Berteroa incana* (L.) DC., *Bunias orientalis* L., *Camelina microcarpa* Andr. ex DC., *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik., *Chorispora tenella* (Pall.) DC., *Descurainia sophia* (L.) Webb. ex Prantl, *Diploaxis tenuifolia* (L.) DC., *Draba verna* L., *Erysimum canescens* Roth, *E. hieracifolium* L., *Lepidium draba* L., *L. ruderale* L., *Lunaria annua* L., F.K. Mey., *Rapistrum perenne* (L.) All., *Rorippa austriaca* (Crantz) Besser, *R. sylvestris* (L.) Besser, *Sisymbrium loeselii* L., *Thlaspi arvense* L., *T. perfoliatum* L.; CAMPANULACEAE: *Asyneuma canescens* (Waldst. & Kit.) Griseb & Schenk, *Campanula glomerata* L., var. *cervicarioides* (Schult.) DC., *C. medium* L., *C. persicifolia* L., *C. rapunculoides* L., *C. sibirica* L., *C. trachelium* L.; CANNABACEAE: *Cannabis ruderalis* Janisch., *Celtis occidentalis* L., *Humulus lupulus* L.; CAPRIFOLIACEAE: *Cephalaria transsilvanica* (L.) Reoem. et Schult., *C. uralensis* (Murr.) Roem. & Schult., *Dipsacus fullonum* L., *Lonicera tatarica* L., *L. xylosteum* L., *Scabiosa ochroleuca* L., *Valeriana collina* Wallr., *Valerianella dentata* Poll.; *V. locusta* (L.) Laterrade; CARYOPHYLLACEAE: *Arenaria serpyllifolia* L., *Cerastium holosteoides* Fr., *Dianthus carbonatus* Klokov, *Herniaria incana* Lam., *Holosteum umbellatum* L., *Minuartia setacea* (Thuill.) Hayek, *Moehringia trinervia* (L.) Clairv., *Myosoton aquaticum* (L.) Moench, *Saponaria officinalis* L., *Silene alba* (Mill.) E. Krause., *S. chlorantha* (Willd.) Ehrh., *S. csereii* Baumg., *S. borystenica* (Grun.) Chater & Walter, *S. dichotoma* Ehrh., *S. exaltata* Fr., *S. nutans* L., *Sellaria holostea* L., *S. media* (L.) Vill.; CELASTRACEAE: *Euonymus europaeus* L., *E. verrucosus* Scop.; CISTACEAE: *Helianthemum canum* (L.) Baumg., *H. nummularium* (L.) Mill.; CONVOLVULACEAE: *Calystegia sepium* (L.) R. Br., *Convolvulus arvensis* L., *Cuscuta mongyna* Vahl.; CORNACEAE: *Cornus mas* L., *C. sanguinea* L.; CRASSULACEAE: *Sedum acre* L., *S. maximum* (L.) Hoffm.; ELAEAGNACEAE: *Elaeagnus angustifolia* L.; EUPHORBIACEAE: *Euphorbia cyparissias* L., *E. klokoviana* Railjan, *E. palustris* L., *E. salicifolia* Host., *E. seguieriana* Neck., *E. stepposa* Zoz, *E. waldsteinii* (Soják) Czer., *Mercurialis ovata* Sternb. et Hoppe; FABACEAE: *Amorpha fruticosa* L., *Astragalus austriacus* Jacq., *A. excapus* L., *A. glycyphyllos* L., *A. onobrychis* L., *Astragalus vesicarius* L. var. *angelicae* Pinzaru, *Chamaecytisus austriacus* (L.) Link., *Caragana frutex* (L.) K.Koch, *Galega officinalis* L., *Lotus corniculatus* L., *Medicago falcata* L., *M. lupulina* L., *M. minima* (L.) Batal., *M. sativa* L., *Melilotus albus* Medik., *Onobrychis arenaria* (Kit.) DC., *Ononis spinosa* L., *Oxytropis pilosa* (L.) DC., *Robinia pseudoaccacia* L., *Securigera varia* (L.) Lassen, *Trifolium alpestre* L., *T. arvense* L., *T. fragiferum* L., *T. pratense* L., *T. repens* L., *Vicia pisiformis* L., *V. tenuifolia* Roth.; FAGACEAE: *Quercus pubescens* Willd., *Q. robur* L.; GERANIACEAE: *Erodium cicutarium* (L.) L'Her., *Geranium*

pratense L., *G. pusillum* L.; HYPERICACEAE: *Hypericum elegans* Stehp. ex Willd., *H. hirsutum* L., *H. perforatum* L.; JUGLANDACEAE: *Juglans regia* L.; LAMIACEAE: *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreb., *A. laxmannii* (L.) Benth., *A. reptans* L., *Ballota nigra* L., *Clinopodium acinos* (L.) Kuntze, *C. vulgare* L., *Glechoma hederacea* L., *G. hirsuta* Waldst. & Kit., *Lamium aplexicaule* L., *L. purpureum* L., *Leonurus cardiaca* L., *Lycopus europaeus* L., *L. exaltatus* L., *Marrubium peregrinum* L., *Mentha aquatica* L., *M. longifolia* (L.) Hudson, *Nepeta cataria* L., *N. nuda* L., *Origanum vulgare* L., *Phlomis pungens* Willd., *P. tuberosa* L., *Prunella laciniata* (L.) L., *P. vulgaris* L., *Salvia aethiopsis* L., *S. austriaca* Jacq., *S. dumetorum* Andr., *S. nemorosa* L., *S. nutans* L., *S. verticillata* L., *Scutellaria altissima* L., *Sideritis montana* L., *Stachys germanica* L., *S. officinalis* (L.) Trevis., *S. palustris* L., *S. recta* L., *Teucrium chamaedrys* L., *Teucrium montanum* L. var. *pannonicum* (A. Kerner) Domin, *Teucrium montanum* L. var. *reuticum* (Bogoutd.) Pînzaru, *T. polium* L., *Thymus moldavicus* Klok. et Des-Shost., *Thymus pannonicus*

All. s.l.; LINACEAE: *Linum perenne* L., *L. tauricum* Willd., *L. tenuifolium* L.; LYTHRACEAE: *Lythrum salicaria* L.; MALVACEAE: *Abutilion theophrasti* Medik., *Alcea biennis* Winterl., *Althaea officinalis* L., *Malva thuringiaca* (L.) Vis., *Tilia cordata* Mill.; MORACEAE: *Morus nigra* L.; OLEACEAE: *Fraxinus americana* L., *F. excelsior* L., *F. pensylvanica* Moench, *Ligustrum vulgare* L., *Syringa vulgaris* L.; ONAGRACEAE: *Epilobium hirsutum* L.; OROBANCHACEAE: *Odontites vulgaris* Moench, *Orobanche elatior* Sutton; PAPAVERACEAE: *Chelidonium majus* L., *Corydalis solida* (L.) Clairv., *Fumaria schleicheri* Soy-Willem., *Glaucium corniculatum* (L.) J.H. Rudolph var. *corniculatum*, *Papaver dubium* L. var. *dubium*; *P. dubium* var. *dubium* f. *albiflorum* Elkan; *P. stevenianum* Mikheev; PLANTAGINACEAE: *Chaenorhinum minus* (L.) Lange, *Linaria genistifolia* (L.) Mill., *L. vulgaris* Mill., *Plantago lanceolata* L., *P. major* L., *P. media* L., *P. urvillei* Opiz, *Pseudolysimachion spicatum* (L.) Opiz, *Veronica arvensis* L., *V. barrelierii* Schott,

V. beccabunga L., *V. chamaedrys* L., *V. hederifolia* L., *V. persica* Poir., *V. praecox* All., *V. prostrata* L.; PLUMBAGINACEAE: *Goniolimon besserianum* (Schult.) Kusn.; POLYGALACEAE: *Polygala comosa* Schkuhr, *P. sibirica* L.; POLYGONACEAE: *Fallopia convolvulus* (L.) A. Löve, *F. dumetorum* (L.) Holub, *Polygonum aviculare* L., *Persicaria amphibia* (L.) Delarbre, *P. dubia* (Stein) Four, *P. hydropiper* (L.) Delarbre., *Rumex conglomeratus* Murr., *R. crispus* L., *R. patientia* L., *R. pseudonatronatus* Bobrov, *R. stenophyllus* Ledeb., *R. ucrainicus* Fisch. ex Spreng.; PORTULACACEAE: *Portulaca oleracea* L.; PRIMULACEAE: *Androsace elongata* L., *A. maxima* L., *Lysimachia nummularia* L.;

RANUNCULACEAE: *Anemonoides ranunculoides* (L.) Holub, *Ceratophalus testiculatus* (Crantz) Roth, *Clematis integrifolia* L., *C. recta* L., *Consolida regalis* S. F. Gray, *Ficaria verna* Hudson, *Nigella arvensis* L., *Nigella damascena* L., *Pulsatilla montana* (Hoppe)

Rchb., *Ranunculus auricomus* L., *R. illyricus* L., *R. oxyspermus* Willd., *R. polyanthemus* L., *R. repens* L., *Ranunculus rionii* Lager, *Ranunculus sardous* Crantz, *Ranunculus scleratus* L., *Thalictrilla thalictroides* (L.) E. Nardi, *T. minus* L. var. *minus*;

RESEDACEAE: *Reseda lutea* L.; RHAMNACEAE: *Rhamnus catharticus* L.;

ROSACEAE: *Agrimonia eupatoria* L., *Amygdalus nana* L., *Armeniaca vulgaris* Lam., *Cerasus avium* (L.) Moench, *C. mahaleb* (L.) Mill., *Cotoneaster melanocarpus* Frisch. ex Blytt, *Crataegus monogyna* Jacq., *Filipendula vulgaris* Moench, *Fragaria viridis* Duschesne, *Geum urbanum* L., *Malus domestica* Borkh., *M. sylvestris* Mill., *Potentilla anserina* L., *P. arenaria* Borkh., *P. argentea* L., *P. patula* Waldst. & Kit., *P. recta* L., *P. reptans* L., *Prunus moldavica* Kotov, *P. spinosa* L., *Pyrus communis* L., *P. pyrastrer* Burgsd., *Rosa canina* L., *Rosa pimpinelifolia* L., *Rosa rubiginosa* L., *Rubus caesius* L., *R. nessensis* W. Hall., *Sanguisorba minor* Scop. s.l., *Spiraea x vanhouttei* (Briot) Zab. RUBIACEAE: *Asperula cynanchica* L., *Galium aparine* L., *G. glaucum* L., *G. humifusum* M. Bieb., *G. mollugo* L., *Galium octonarium* (Klok.) Pobed., *Galium verum* L., *Galium volhynicum* Pobed.; RUTACEAE: *Haplophyllum suaveolens* (DC.) G.Gon f.; SALICACEAE: *Populus alba* L., *P. nigra* L., *P. x canesens* (Aiton) Sm., *Salix alba* L., *S. fragilis* L., *S. purpurea* L., *S. x sepulcralis* Simonkai;

SANTALACEAE: *Thesium arvense* Horv.; SAPINDACEAE: *Acer campestre* L., *A. negundo* L., *A. platanoides* L., *A. pseudoplatanus* L., *A. tataricum* L.;

SCROPHULARIACEAE: *Verbascum blattaria* L., *V. nigrum* L., *V. phlomoides* L., *V. phoeniceum* L.;

SIMAROUBACEAE: *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle;

SOLONACEAE:

Datura stramonium L., *Hyoscyamus niger* L., *Lycium barbatum* L., *Physalis alkekengi* L., *S. dulcamara* L., *S. nigrum* L.;

THYMELACEAE: *Thymelaea passerina* (L.) Coss. et Germ.;

ULMACEAE: *Ulmus glabra* Hudson, *U. laevis* Pall., *U. minor* Mill., *U. pumila* L.;

URTICACEAE: *Urtica dioica* L.;

VERBENACEAE: *Verbena officinalis* L.;

VIOLACEAE: *Viola arvensis* Murr, *V. hirta* L., *V. kitaibeliana* Schult., *V. odorata* L., *V. suavis* M. Bieb., *V. sieheana* W. Beck.;

VITACEAE: *Vitis vinifera* L.;

LILIOPSISIDA ,

ALISMACEAE: *Alisma plantago-aquatica* L.;

AMARYLLIDACEAE: *Allium flavum* L., *A. inaequale* Jank., *A. paniculatum* L., *A. rotundum* L., *A. sphaerocephalon* L.;

ARACEAE: *Lemna minor* L., *L. trisulca* L.;

ASPARAGACEAE: *Anthericum ramosum* L., *Asparagus officinalis* L., *A. tenuifolius* Lam., *A. verticillatus* L., *Convallaria majalis* L., *Hyacinthella leucophaea* (K. Koch) Schur, *Leopoldia comosa* (L.) Parl., *Muscari neglectum* Guss., *Polygonatum latifolium* (Jacq.) Desf., *P. multiflorum* (L.) All., *P. odoratum* (Mill.) Druce, *Scilla bifolia* L.;

BUTONACEAE: *Butomus umbellatus* L.;

COLCHICACEAE: *Colchicum tryphyllum* Kunze;

CYPERACEAE: *Bolboschoenus maritimus* (L.) Palla, *Carex digitata* L., *C. hirta* L., *C. melanostachya* M. Bieb., *C. michelii*

Host, *C. otrubae* Podp., *C. polyphylla* Kar. et Kir., *C. praecox* Schreber, *C. riparia* Curtis, *C. supina* Willd. ex Wahl., *Cyperus fuscus* L., *Eleocharis palustris* (L.) Roem. ex Schult., *Scirpus sylvaticus* L., *Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla; IRIDACEAE: *Crocus reticulatus* Steven ex Adams; *Iris aphylla* L., *I. pseudocorus* L., *I. pumila* L.; JUNCACEAE: *Juncus articulatus* L., *J. bufonius* L., *J. compressus* Jacq., *J. inflexus* L.; LILIACEAE: *Fritillaria montana* Hoppe, *Gagea podolica* Schult. & Schult. f., *G. pratensis* (Pers.) Dumort; POACEAE:

Agropyron pectinatum M. Bieb., *Agrostis capillaris* L., *A. stolonifera* L., *Beckmannia eruciformis* (L.) Host, *Bothriochloa ischaemum* (L.) Keng., *Brachypodium sylvaticum* (Hudson) P. Beauv., *Bromus arvensis* L., *B. hordeaceus* L., *B. inermis* Leyss., *B. riparia* Rehman, *B. squarrosus* L., *Calamagrostis epigeios* (L.) Roth, *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin, *Cleistogenes bulgarica* (Bornm.) Keng., *Cynodon dactylon* (L.) Pers., *Dactylis glomerata* L., *Echinochloa crus-galli* (L.) P. Beauv., *Elytrigia intermedia* (Host.) Nevski, *E. repens* (L.) Nevski, *Eragrostis minor* Host., *Festuca arundinaceae* Schreb., *F. rupicola* Heuff., *F. valesiaca* Schleicher ex Gaudin, *Glyceria fluitans* (L.) R. Br., *G. maxima* (C. Hartm.) Holmb., *Hieriochloë austriaca* (Schrud.) Roem. ex Schult, *Hordeum murinum* L., *Holcus lanatus* L., *Koeleria macrantha* (Ledeb.) Schult. in Roem. & Schult., *Koeleria moldavica* M. I. Alex., *Lolium perenne* L., *Melica tanssilvanica* Schur, *Melica uniflora* Retz., *Ochlopa anuua* (L.) H. Scoltz, *Phleum phleoides* (L.) Karst., *P. pratense* L., *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steudel, *Poa angustifolia* L., *P. bulbosa* L. var. *vivipara* (Koel.) Arcang., *P. compressa* L., *P. nemoralis* L., *P. pratensis* L., *Sclerochloa dura* (L.) P. Beauv., *Setaria pumila* (Poir.) Roem. & Schult., *Stipa capillata* L., *S. lessingiana* Trin. & Rupr., *S. pennata* L., *S. pulcherrima* K. Koch, *S. zalesskii* Willensky [= *S. ucrainica* P. Smirn.]; POTAMOGETONACEAE: *Potamogeton pectinatus* L.; TYPHACEAE:

Typha angustifolia L., *T. latifolia* L.

Concluzii, recomandări

Landşaftul natural „Cricova-Goian” este cel mai bogat landşaft din zona municipiului Chişinău în privinţa componenţii floristice şi a diversităţii tipurilor de vegetaţie, prezintă un obiect important pentru petrecerea lucrărilor practice în teren a studenţilor din domeniu.

Cu mult regret, menţionăm că în această zonă sunt active un şir de cariere de extragere a calcarului, care distrug în mod direct habitatul stâncilor calcaroase, ducând la perzanie în primul rând speciile de plante calcefile şi de animale legate de acest habitat.

Considerăm urgent de interzis extragerea la zi a calcarului, iar unele sectoare de vegetaţie de trecut sub tutela statului, înscriindu-le în lista ariilor ocrotite. În acest context propunem să fie luate sub ocrotire ca monumente botanice stânca cu tufişuri de corn, cireş

turcesc (cu *Fritillaria montana*, *Cotoneaster melanocarpus*) și sectorul de pădure cu stejar pufos de lângă comuna Ciorescu (unical în valea r. Ichel, cu specii rare *Pulsatilla montana*, *Iris aphylla*, *Stipa zalesskii*, *Clematis integrifolia*), stâncă de lângă satul Făurești (cu vegetație tipică de calcare, unde vegetează *Koeleria modavica*, *Thymus moldavicus*, *Helianthemum canum*, *Seseli peucedanifolium*, *Jurinea stoecadifolia*, *Linum tauricum*, *Allium inaequale*, *Astragalus vesicarius var. angelicae*), și stâncă de pe malul stâng al r. Icheli din preajma or. Cricova (cu *Colchicum triphyllum*, *Chrysopogon gryllus*, *Cotoneaster melanocarpus*, *Crocus reticulatus*)

Bibliografie:

1. Cartea roșie a Republicii Moldova. 2015. ed. a 3-a. Chișinău: Știința. – 492 p. ISBN 978-9975-67-998-5.
2. CHIRIAC E. & PÂNZARU P., 2001. Unele aspecte ale evaluării vegetației landşaftului natural Făurești. – *Mat. conf. șt. „Biodiversitatea vegetală a Republicii Moldova. Chișinău.”*; 86-89.
3. GHENDOV V. & IZVERSCAIA T., 2014. *Colchicum* species in the Red Book of Republic Moldova. – *Conservation of plant diversity. International Scientific Symposium, 3 nd edition 22-24 May. Chisinau, Republic of Moldova: 53-54.*
4. Legislația ecologică a Republicii Moldova (1996-1998), 1999. Chișinău. – 233 p.
5. NEDEALCOV M., RĂILEAN V., CHIRICĂ L., COJOCARI R., MLEAVAIA G., SÎRBU R., GĂMUREAC A. & RUSU V. 2013. Atlas. Resursele climatice ale Republicii Moldova- Atlas. Climatic resources of the Republic of Moldova. Chișinău. Tipogr. „Știința”- 76 p. ISBN 978-9975-67-894-0
6. NEGRU A., 2007. Determinator de plante din flora Republicii Moldova. Chișinău. Tipogr, Ed. „Universul”.ISBN 978-9975-47-007-0. -391 p.
7. PÂNZARU P., 1997. *Genisto-Seselion peucedanifolii* – alianță nouă în vegetația calcarelor Sarmațianului Mediu din Republica Moldova. - *Depon. I.C.S.I.T.E. Chișinău. nr. 1469-M. 29 p.*
8. PÂNZARU P. 2000. L’alliance *Genisto-Seselion peucedanifolii* P. Pânzaru 1997 dans la végétation de la République Moldova. – *Contrib. Bot, I 1999-2000. Grădina botanică „Al. Borza”, Cluj-Napoca. :81-90.*
9. PÂNZARU P., NEGRU A. & Izverschi t. 2002. Taxoni rari din flora Republicii Moldova. Chișinău. -148p.
10. PÂNZARU P., 2006. Tipurile asociațiilor noi din vegetația de stâncării din interfluviul Nistru-Prut. – *Conf. intern. „Aspecte științifico-practice a dezvoltării durabile a sectorului florestier din Republica Moldova 17-18 noiembrie 2006. Chișinău. : 242-250.*

11. PÎNZARU P. & SÎRBU T., 2014. Flora vasculară din Republica Moldova (Lista speciilor și exologia). Chișinău. Tipogr. „Garmon-Studio”. ISBN 978-9975-115-36-0. – 234 p.
12. ГЕЙДЕМАН Т. С., 1986. Определитель высших растений Молдавской ССР. Кишинев. «Штиинца». – 637 с.
13. ПЫНЗАРУ П. Я., РУЩУК А. Д., 2009. Растительный покров и флора известняково-каменистых склонов села Рашков в Молдове. – *Bul. Șt. Muz. Nat. Etnogr. Ist. Nat. a Moldovei. Vol. 10(23):31-40.*